

Luceafărul

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Săptăminal editat de Uniunea Scriitorilor din Republica Socialistă România

SENTIMENTE SĂRBĂTOREȘTI

In calendarul de evenimente ale acestui an se înscrisu sărbătorii de inimă și conștiință ale națiunii, momente aniversare în care gândurile noastre ating pecetea istoriei și se încarcă de sultul mereu viu și proaspăt al timpului pe care-l trăim. Cu vibrante sentimente de stimă, de profund respect și prețuire, țara, poporul întreg, au trăit aniversarea zilei de naștere a tovarășei Elena Ceaușescu, proeminentă personalitate a vieții noastre politice și sociale, științifice și culturale.

Omagiind activitatea neobosită a tovarășei academicienei doctor inginer Elena Ceaușescu, înaltul exemplu pe care-l reprezintă în lupta, munca și creația pentru edificarea noului societăți, a prosperității și propășirii noastre socialiste, poporul își vede însăși condiția exemplară a sale, își revădește stieși, prezentul și viitorul său o conduită model. Alături de conducătorul iubit al partidului și statului, cititorul României socialiste, bate o inimă caldă, puternică, generoasă și în mulla, în multe dintre înfăptuirile de azi ca și în multe din cuceririle de mâine se simt și se vor simți înescutabilă pulsările vi și ecurile care vin din durată, din măreția intrăgă a unei neînțelepte lupte, ale unei neînțelepte încrederi în victorie, în triumful idealurilor socialiste și comunismului pe pământul patriei. În vîndurile întregului nostru partid și popor - se spune în scrisoarea Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., adresată tovarășei Elena Ceaușescu - este unanim recunoscută contribuția Dumneavoastră de înaltă competență și răspundere comunistă - ca membru al Comitetului Central al Partidului Comunist Român, și prim viceprim-ministru al guvernului - la elaborarea și înfăptuirea în viață a mărețelor planuri și programe de dezvoltare economică-socială a patriei, la perfecționarea organizării și conducerii societății, la progresul continuu al cercetării științifice și aplicarea largă în producție a rezultatelor acesteia, la înfăptuirea neabătută a Programului de edificare a societății socialiste, multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism.

Accastă unanimă apreciere întregeste un portret al stimei și respectului ce se întemeiază pe multiple activități și multiple argumente. Impactul științei, al învățămîntului și culturii în opera de dezvoltare a țării pe noi coordonate ale progresului și civilizației îi datorează mult. Din perspectivă actuală, deosebită, desemnarea tovarășei Elena Ceaușescu în fruntea Consiliului Național al Științei și Învățămîntului apare ca o garanție sigură a îndeplinirii întocmai a programelor adoptate și semnifică un sens înalt, major. Cum într-un cadru de

înaltă responsabilitate umenistă s-a înscris și se înscris și activitatea de promotor neobosit al nobililor idealuri de înțelegere și colaborare între națiuni, pentru apărarea dreptului fundamental al popoarelor, al oamenilor - la viață, la existență liberă, la independență, la pace. Omul de știință, savantul de renume internațional, omul politic, patriot, unesc și întregesc datele unui portret de o exemplară contemporanitate.

Ziaua Unirii face în calendarul acestui început de an o vie legătură cu ceea ce am putea numi și numim o însăși ideii de unitate, sărbătorirea zilei de naștere a secretarului general al partidului, președintelui Republicii, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Sentimente înalte și fapte pe măsură pornesc încă de pe acum și fac bolta de sprijin a dragostei, a stimei și recunoștinței cu care întreaga națiune îl înconjoară pe cel mai iubit fiu al său. Ideile, urările și îndemnul mesajului de Anul Nou reprezintă axa trează, orizontul larg de acțiune prin care se ilustrează hotărârea unanimă de a face totul pentru realizarea obiectivelor și programelor celui de-al XIII-lea Congres al partidului. Optimizarea viitorului a intrat și într-o reflexivitate și calitativ nou, superior, al tuturor eforturilor creatoare. Cel de-al VIII-lea cincinal continuă și consolidează o operă de marea adâncime. Criticul e cel intens și la fel sint și ritmurile, la fel și cerințele și așteptările.

Vom sărbători în primăvară 65 de ani de la crearea partidului, o vîrstă eroică, înaltă, de care se leagă însăși istoria de azi a țării, revoluția și spiritul ei ca o coordonată de fond a tuturor frământărilor și împlinirilor care au alcătuit și alcătuiesc biografia citiva generațiilor. Epoca Nicolae Ceaușescu încununează un drum lung, o epopee de luptă și muncă, un destin. Citorii fără de seamă ale acestei epoci au schimbat radical înfățișarea țării și au deschis o cale sigură către victorii și mai mari.

Un partid al oamenilor, liste Comunist Român, centrul vital al întregii națiuni, își împlinesc neabătută misiunea sa istorică și înlînereste prin tinerețea însăși a mării sale lupte a aceluiașor și idealilor sale. Un partid al oamenilor, un partid eroic și secretarul său general formează azi înima și conștiința noastră, a tuturor, consensul întreg al faptei și acțiunii revoluționare. Aniversarea zilei de naștere a tovarășului Nicolae Ceaușescu primește astfel, în acest an, o și semnificație aparte. Este un moment viu de istorie, de conștiință a acesteia, un act al identității creatoare.

Luceafărul

TINERI CONSTRUCTORI - desen de Ilie Florin

Ne este tuturor deosebit de plăcut ca, folosind acest moment aniversar, să vă aducem un fierbinte omagiu și să vă exprimăm înalta apreciere pe care, împreună cu toți comuniștii, cu întreaga națiune, o dăm îndelungatei și rodnicei dumneavoastră activități în mișcarea revoluționară, în conducerea partidului și statului, pentru binele și fericirea poporului român, pentru edificarea cu succes a socialismului și comunismului pe pământul scump al patriei, pentru progres social și pace în lume.

Din scrisoarea Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R. adresată tovarășei Elena Ceaușescu

Urare

La raza frunții sale se-adună bucuria
Să cînte România în împlinire-adîncă
E pretutindeni dorul, curajul și solia
Cuvîntului de pace cu încrustări de stîncă.

E temelie dirză în edificiul țării
Și gîndul său curat e brazdă rotitoare
Ce înflorește pe tot cuprînsul zării
Cu schele și furnale, cu spice și sudoare.

Acum cînd ora-naltă răsuna-a sărbătoare
Și cînd toți fiii țării se-adună-ntru

Elena Ceaușescu e cea mai mîndră floare
Și-i spunem în urare mulți ani și

Chiriac Samoilă

CIVILIZAȚIE ROMĂNEASCĂ

Energiile națiunii

Am intrat într-un nou ciclu al evoluției României, într-o nouă vîrstă istorică a societății noastre. Este cel dintîi an al noului cincinal și multă speranță și încredere se leagă de această epocă. Ar fi bănuț greu, cu o mostenire îngrată și cu o istorie mai zbuciumată decît Atlanticul în furtună - va reuși în ultimul sfert de veac al acestui mileniu să își rezolve problemele fundamentale? Și mă gîndesc la Independență, Demnitate, Programe ferme de dezvoltare. Cercetînd cu luare amîna existența multîmplează a patriei vom vedea cît de greu s-au înfăptuit marile noastre izbzi, cîte generali au trebuit să se sacrifice pentru a putea exista un moment de erupție a minții naționale, cum a fost ianuarie 1475 al lui Ștefan cel Mare, sau momentul fabulos al unirii lui Mihai-Vodă, de la 1600, sau momentul deopotrivă de măret al Independenței de Stat, de la 1877. Istoria consemnează, prin forța lucrurilor, numai cîmulele evenimentelor, dar înima eternă a unei națiuni știe că între acestea au existat zile și nopți, ani, decenii și veacuri în care nu s-a dormit, în care s-a făurit urzeala biruințelor de mîine. Astfel că la 1877, după luarea Flevnel, un om nelendolnic patriot, cum a fost C.A. Rosetti, putea țese în balconul casei sale, spunînd mulțimii entuziaste: „Am luat Plezna externă, mă rămîne s-o cucerim pe cea internă!”. Unii nu i-au iertat aceste cuvînte, dar în perspectiva timpului oratorul avea dreptate - cul ar fi folosit Independența fără a o lăsa să-și desfășoare splendorile, fără a descușura energiile populare în consens cu aspirațiile spre libertate, egalitate, propășire? Aspiratii care aveau să se împlinească în sensurile lor cele mai adînci cu mult mai tirziu, în zilele noastre. Istoricul, politologul, sociologul și artistul vitorului vor putea conșansa, în operele lor, un adevăr esențial: anume acela că generația noastră a reușit să capteze toate izvoarele minților de odinioară, să le repună în drepturi, să le sponrească limpezimea și strălucirea cu constelații

Corneliu Vadim Tudor

Continuare în pag. a 7-a

Grii lingă diploma unui agronom

Grii cu permisul eternității la el. Splendoarea brazdelor.

Sub brazdă e perfecțiunea. Aritmetica pe care o vom folosi la vară. Parfumul calculelor viitoare e necîntîit la datorie. Hotarele nu închid un ochi, grosimea grîșor e maximă în sufletul agronomilor. Brazde aflate în mistune.

Grii de la anul: să ne înclinăm în fața lui chiar acum, indiferent unde și cine sîntem. Brazde de care nu se prinde nici trica și nici lena. Cuptoare neludate cu dezamăgirea, pinea făcînd propuneri privind numărul de nunți ale anului 1986. Brazda ca un document al nostru foarte vechi.

Plug disciplinat. Cer distinct, ceață nedumerită. Boabe comunicînd din oră în oră: inginerul Gavrilă Tuchiș, de la I.A.S. Berești, să se pregătească să primească din partea lor o sărbătoare. Să fie prezent, în dreptul familiei sale, pentru a o primi.

TINĂR ÎN AGORA

Grii a învățat tot ce e scris pe diploma de agronom a acestui om convins că neodihna nu trebuie desființată. Se mai știe despre el că e tînr și nu duce brazdele cu vorba. Spicul va fi la nivelul diplomei acestui inginer. Sute de hectare educate de el. Tractoriștii întînzînd la priz șervetul din bum-bac, strigăți de fum, lăudîndu-și nevestele, primînd ca dedicație de la cîteva felii de pine, ouă fierce, conserve, ceapă. Scofînd de sub șervetul speriat de atîta imensitate arată, un bolovan în mijlocul căruiă există memorie.

Ion Trif Pleșa

Sensul contemporan al culturii

Istoria însumează între valorile fundamentale ale omului creator al noilor realități pe care nu le oferă natura primordialis, operele de cultură și civilizație, echivalente cu prezența lui, rațională în univers. Cultura a fost totdeauna un element motor al mișcărilor sociale și politice, semnificînd în oglindirea realității multiforme, cucerirea adevărului, a frumuseții și a cunoașterii. În decursul milenarilor sale istorice poporul român a creat un impresionant teaur de valori spirituale, științifice, literare și artistice, în care s-au răsfrînt caracteristicile sale existențiale și psihologice. Selea de dreptate, sentimentul libertății, demnitatea umană, inteligența, armonia valorilor, fluiditatea cunoașterii, sunt trăsături dominante ale culturii românești, totdeauna structural umanistă.

Accastă complexă și umanistă tradiție, de care nu se poate face abstracție, se află la baza noii culturi a României socialiste. Sigiliul istoriei pe-celutește operele marilor oameni de cultură din trecutul românesc, martori profund credincioși și fibre sensibile ale contemporaneității lor, iar umanismul care le orientează, răsuna totdeauna viu și prezent. Există însă, desigur, și propriul mod, modern și socialist, de a răspunde întrebărilor fundamentale ale existenței și comportamentului uman, diferențiat de creații spirituale din trecut. Noua concepție filozofică, noua viziune asupra lumii, orientarea determinată de ideologia revoluționară generează o efervescentă generație a creației de valori materiale și spirituale, o nouă înțelegere între individ și colectivitate, o mișcare continuă, de emulație a masei și în domeniul culturii care se deschide vast, către toți cei care aspiră să se împărtășească de la lumina ei, anulîndu-se distanța care în trecut putea să despartă de intelectual de mase, fără ca aceasta să însemne o coborîre a nivelului spiritual. Accesul general la cultură, acțiunea orientată și destinată să lărgescă în permanență baza de masă a creației și a difuzării de bunuri spirituale, are drept consecință directă strălucirea în aîndirea literaturii, teatrului, muzicii, sau artei plastice, a unei mișcări generale de natură să exprime, prin milioane proprii fiecăruia dintre genurile creației spirituale și a difuzării ei, problematica specifică omului care trăiește în condițiile socialismului și care poate să-și dezvolte și să-și afirme plenar complexa personalitate.

În ultimii ani ai istoriei contemporane a României, făurirea culturii sale a constituit un proces viu, neîntrerupt, dezvoltarea artei și literaturii nefînd un caracter de caracter dogmatic, administrativ. Oamenii de artă și avîntul tuturor energiilor creatoare ale oamenilor hotărîți să făurească o nouă orînduire umanistă, în varietatea de atîndiri, reflectînd mîsurarea care schimbă liniile istorice de la ale vieții individuale, cu preocuparea de a transmite prin oglindirea faptelor semnificative ale realității noi, o concepție ideologică totdeauna umanist revoluționară asupra existenței, scriitorii, oamenii de cultură și redactorii de literatură și de forță fundamentale, pledînd pentru încrederea în om, și în facultățile sale. Investiții noi drumuri literare, în concordanță cu diversificarea proceselor din viața contemporanilor, cu universul lor sufletec mereu mai complex, scriitorii, oamenii de cultură se înadînceau în paginile lor în seria valorilor creației universale.

Evoluția culturii și a răspîndirii ei în țara noastră a făcut ca astăzi, în domeniul cunoașterii culturii universale, să putem afirma că, grație strădănilor celor mai buni scriitori traducațorii, marea majoritate a operelor de valoare culturală și literaturii lumii îndepărtate antichitate și pînă la contemporani, sînt cunoscute de un cerc mereu mai vast de cititori, în traje de sute de mii de exemplare, totdeauna considerate nesatisfăcătoare. Comunicarea spirituală, dialogul între culturi, în concepția românească este cea mai puternică expresie a politicii sale internaționale de coexistență, de considerare a științei și culturii ca elementul primordial pentru dezvoltarea progresivă a omenirii. Prețuirea libertății și solidarității spirituale este o axă cardinală, coordonatoare a umanismului contemporan pe care intelectualitatea României îl servește cu neabătut devotament.

Oamenii de cultură, conștienți de marea influență pe care arta și literatura o pot exercita asupra marilor mase, au rolul și înalta responsabilitate de a crea și difuza opere puse în slujba omului și a existenței sale, într-un univers de pace și de construcție. Ei se ridică împotriva aceluia care nează asemenea structurale adevărului, împotriva aceluia care nează liberul examen al faptelor, împotriva oricărui absolutism în sfera dinamică a ideilor. Orientați de viziunea nouă umanist revoluționară care nu strîbete viața și istoria, adevărul și frumusețea, oamenii de cultură ai României exprimă suma realității și existenței contemporane, căuînd înțelegerea pentru noua demnitate a omului care se pregătește să treacă înaltul prag al anului două mil.

Alexandru Balaci

CĂRȚILE ANULUI 1985

Armura prozodiei clasice

Afiat sub semnul confesiunii, volumul lui Mircea Micu „Poeme pentru mama” e o carte de suflet ce te cucereste, de la bun început, prin căldura emoțională pe care o degază, prin atmosfera patriarhală a universului său liric. De fapt, cele trei cicluri ale volumului trădează un sentimental „vetust” înarmat însă cu tehnicile poeziei moderne, astfel că tradiționalitatea substăntie lirice, în cazul său, nu devine tradiționalism depășit ci se adresează sensibilității actuale fără nici un „risc”. Mai mult decît atât, cartea de față e una din aparițiile simptomatice în vîndurile noastre actuale, confirmînd viabilitatea registrului tradițional într-o epocă prea des considerată a fi exclusiv cerebrală și nonconfesivă. Scrie „cu colțul inimii” poeziile curpinse în volum sînt mărturiile sincere ale unui suflet de țărăn, confiscat de viața agitată a orașului. Amintirea e, pentru poet, cutia de rezonanță în care vibrează dorul după cele lăstate departe, după „casa părintească proptită ca o nădejde în coasta unui deal”. Mai peste tot se simte durerea venită din simțămîntul dezrădă-

cîinării și pierderea copilăriei edenice. Nostalgia lucrurilor natale poartă mereu ca emblemă chipul drag al mamei reinviat în amintire „ca o duminică fără sfîrșit”. Primul ciclu, aproape în întregime antologic, cuprinde poeme epistole adresate mamei cu un obsedant sentiment al culpabilității filiale, în care vina îndepărtării de vatra natală e resimțită ca o traumă: „Mi se arată mama în somn, / numai în somn mi se arată, / cu fata ca o aripă de lebădă / de veghe tirzice încercîmîntă / zice: Ce faci tu, suflet al meu, puile? / Te aud noaptea umblînd și imi pare / că cineva stoarce deasupra mea / luna ca pe o lacrimă mare”. Poezia redă tulburător iubirea maternă print-o empatie afectivă remarcabilă în plan expresiv. Candouarea genuină a frazării ascunde triste presimțiri și trebuie subliniat faptul că tonalitatea poemelor nu alunecă în melodramă cu toate că prea plinul sufletesc ar fi putut să producă un astfel de efect.

Alexandru Horia

Continuare în pag. a 7-a

Eminescu

Un neam dacă al norocul să-l fi exprimat sufletul, odată lîndu-te cu el nu te lasă pînă la revărsarea în eternitate. Iar numai neamul, semînția de-o nădejde, de-o credință și de-o dragoste cu tine te poate lua cu adevăr în fruntea ei în drumul către universalitate căci în putine trebuie să te adeverești credincios ca să poți fi învrednicit în fruntea celor multe.

Din tinerețele sale Eminescu și-a tăiat vad către sufletul neamului său începînd de acolo din Maramureșul voievodal matca limbii române, patriă strămoșilor lui Ștefan cel Mare pînă ce și-a asumat destinul acestui popor în întregimea lui în corpul jertfitor al Logosului intrupat în istorie.

Să-î pomenim numele în miezul lernii acum cînd Capricornul a deschis izvoarele, șapă gheturile și în adîncimi la taina mugurelui săgetează altă lacrimă Luceafărului de ziuă al inimilor noastre.

Ioan Alexandru

EMINESCIANA

Organicitate de esență

Eșegii opereii lui Eminescu acordă mare atenție - și pe bună dreptate - circulației unor teme, imagini și expresii în cuprînsul creației sale literare. Se impune însă, ca investigațiile să fie extinse și la însemnările din manuscrise și la proza politică: apariția, recență, a volumului al XIII-lea din seria de „Opere” usurează mult această investigație.

Eminescu era invinuit de presa liberală că punea în discuție teze fără nici o bază științifică, cum era și cea privitoare la organizarea societății sub formă de piramidă. „E adevărat” răspunde poetul în editorialul (Nu se pare că vorbim) publicat în Timpul în 17 august 1882 - că am afirmat și afirmăm că o societate bine

D. Vatamaniuc

Continuare în pag. a 6-a

La steaua lui Eminescu

Cu ce cuvinte ar trebui să ne apropiem de ființa lui Eminescu? Le ce flacăra ar trebui care să-î citim ziua, numele, poezia, destiul, eternitatea? Și de unde ar trebui să smulgem această flacăra - căror zei ai cuvîntelor ori ai inimii - pentru ca ea să se aprindă încordată, plină de așteptare, ca un semn tainic de recunoștere la întîlnirea cu lumina rece, înaltă, a steleii lui?

Ce jocuri ar trebui să aprindem pe fărul acestui pămînt, acum la întîlnirea cu Eminescu, acum cînd ființa lui se mișcă după legile cosmosului, cînd el este tot mai mult al universului?

Traian T. Coșovei

Continuare în pag. a 2-a

adormit, căsind cu fereala: „Se furizează, se furizează!”
Nici frantuzul nu era mai breaz: aduna pietre, da, dom'le, aduna pietre. Ei, și că le aduna, mai era cum era, dar numai să-l fi văzut cum le strîngea, le lungea în bumbac și le-aseza în cutii și cutioare și pe urmă cutiile în lăzi și lăzi în careți, ca la bîlmac, nu alta. Altfel, îi plăcea să bea, să mîncînce, să dîntuie și să curteze mulerile, pe unde apuca, fie că erau boieroaice, fie țărăni. Eu — cu ochii după el și după scrisorelele dumnealui, cum era porunca. Și primea, tată, nu giună și joacă. În fiecare țîg pe unde treceam, îl aștepta cite una, iar dacă nu eram în vreun țîg, venea călăraș de poștă după dumnealui. Mă uitam atent, mai pe față, mai prin dos: le citea o dată, de două ori, pe urmă se gîndea mocolind o mahoară din cele groase cit dese-tul și, în fine, se apuca să scrie. După ce termina, lipsea scrisoarea, o sigilă și o expedia. Nu mă interesa pe mine ce răspundea dumnealui — asta era treaba altora — ci ce făcea cu cele pe care le primea. Ei, pe alea le vira într-o casetă cu cheiță, cheița o atirna de gît, iar caseta o vira în cutioarele cu pietre.

Pe la jumătatea drumului dintre Așu și Agăș, au venit dintr-odată două misive dar și alte belele. Frantuzul s-a închinat în sine și-a pierdut buna voie de pină atunci și a început să măture lumea cu priviri întinse și reie. Ceva se întimplase și trebuia să aflu. La Brusturoasa, unde ne-am așezat la han pe timp mai îndelungat — căci eram în octombrie și se pusesse pe ploii — m-am hotărît să pun țara la cale. Am vorbit cu jupinul să scoată cel mai bun vin al dumnealui, să dăm și ziceam latin, trei clapoti de frigare și să chemă al mai bun lăutar din țînt. Apoi, l-am luat pe conul Fluturachi la trei păzește cum și ce să-l întreb pe musiu Lalanda, după ce voi avea eu griji să-l torn multe pahare de vin negru, dar par-turmat cu o mie de atreime. Și totuși a fost întocmai cum plănusem. S-a lăsat prins de vin, de fripturi și de susurul măiestrit al doinelor de jale înginate cu afurisit meștesug de lăutarul hașgului. În vin e adevărul, cum zicea stăpînul meu poet, că ziceau latin. Inghinerul își dădu drumul. Tărăganat la început, apoi din ce în ce mai repede, cu turie, se plinse domnului Fluturachi de situaținea intervenită: cum că de cînd umblă el teleleu prin muntii, în țara dumnealui s-au schimbat rosturile politicești, Europa căzîndu-i din din rînd pentru diplomația francească, după că-lătoria maiestății sale Imperiale Napoleon al III-lea în Algeria; cum că emigraținea poli-tică maghiară s-a pornit în sîdă, iar musiu Klapska, generalul, face numai boacăne, căci pe de o parte îl trimite recomandatîni de pruce-tă și țacere, dar pe de altă parte își semează depeșele cu numele de Cor, nume cunoscut de toate polițiile evropene ca fiind al dumnealui că la Constantinopol seosiseră armele revolu-tionii maghiare, din Sardinia dar marconarii aia de italieni nu avuseseră nițea cap înțel să șteargă de pe lăzi inscripținea: „II Regio Arsenal de Genova”, iar despre asta aflase doctorul Becke, viceconsulul austriac de la Galati!

„Topa! Imi zic, ascultînd ca tatarul, dar pricepînd și eu cite ceva, se incurcă treble. Poa' să se iste de aici cine știe ce drăconvie. S-a copt bostanul, trebuie să-l rup din vrei!”...
Da, da, dar cum? Dacă n-am făcut-o cit eram în cîmp, în drum, în muntii, cînd mai poposeam citeodată sub cort, ca sățărîi, acum în han, cum? Și pun-te, Caledonie, pe ochiași, chiar de a doua zi. Mi-am făcut eu treabă, cîcă pentru a afla cum se simte frantuzul după chiolhan, avînd slujbă de la musiu Fluturachi, să intru în odaia jupinului inghiner. Arce să vezi într-o clipită? Nu! Trebuia să-mi fac intrare pe-ndeale! Așa că-l scipi pe poetul meu stăpin: „Domnia la, incep, ce-ar fi să scoți matala pe domnul Lalanda la o plimbărie?”
„Ei ploaie?” se miră dumnealui. „Pe ploaie, Lăuți curăta și dai o fugă pînă la Pașca! Cîcă acolo ar fi nu știu ce năzdrăvnie!”
„Se?” intrabă el. „Apoi, să zic eu? Nu ești matala om cu carte, poet cu imaginaținea, născocitor de cite și mai cite?” „Aiii! la să vîdem!” se convînsese cuconul Fluturachi.

Si făcu ce făcu: îl puse la mîna frantuz și o luară la deal. Eu am rămas, am intrat în camera musului poet, cum imi și făcusem planul, am deschis ferestrele ce dădeu spre lunca Trotusului și m-am apucat de o năzbitie de care mă minunez și acum: frantuzul gîzduia în odaia de năzbitie, fereștea avea pictești de zădărie, iar eu avusei curajul să mă căcîncez între cele două prichicuri, spînzurat de marginea de două degete a lemăriei, la vreo douăzeci de coți deasupra pămîntului, să sparg bușca de pore ce lenea loc de șomuri și să pătrund în odaia domnului de Lalanda.
Nu mi-a trebuit mult să descopăr lada de pietre unde era caseta. Lada avea și cheia în broască! Dar cum să deschid caseta? M-am gîndit, m-am învîrtit. Pînă mi-a venit mîntea la cap: o iau cu totul. Da, dar o să se iase cu scandal. Ce să fac? Și iar o păsărică mi-a susurat sub teastă: să fac cum c-ar fi fost un furt. Zis și făcut: răstorn pietrele prin cameră, răvășese asternuturile, presar lucrurile din cu-furele de boarțe, găsesc și o pungă de bani și arunc vreo doi pe țînt, să știe că a fost iaft, apoi, rup un reaceaf, fac o funie, o anin în două de lăvărul fereștii și mă las în ploaie afară. Trag funia și-o scot de după ivăr, cînd sint în fine, cu picioarele pe pămînt și merg de-o arunc în Trotus, s-o pîcă la vale! Pe mîni, acolo, cu două pietre, deschid caseta. Inhat, hirtile și le bag în sin, lîngă punga de bani, trimit caseta după funie, ocolesc hanul și intru pe usa din față. Dau porunca pentru o vadră de vin la oadaie, urc scările, intru iar în camera musului Fluturachi și închid ferestra, apoi mă trag la mine și mă pun pe băutură cu misia încheiată. Mă fac pulbere și dorm.

Mă trezesc într-o gălăgie de bilci. Frantuzul făcea gură și era oțărît nevoie mare nu pentru caseta și scrisori, nu pentru punga de bani ce-l lipsese, ci pentru că ar fi încurcace-ră colecținea de pietre. „Domnule Fluturachi, îți explica el stăpînului meu și eu pricepeam ca tatarul, erau toate orînduite pe categorii, după locul de descoperăținea, după straturile...” Restul nu mai știu, era altă limbă decît cea predată de musiu Vailant la Sf. Sava.
A doua zi stăpînul m-a trimis la Iași. Si, pe toată gloata ala de sînți de la Niceea, ce s-a miniat vodă și ce halima a făcut cînd a citit scrisorile, căci era gata gata de fie altii cu foloșate și noi cu ponoasele...
Eu am fost totuși cu foloșele, căci m-a îndatorat Măria să Curza dînd poruncă, peste vreme și obicei, să mă-nalțe în funcție! Na, ca să vezi!...

petru solonaru

Fii, dar...

lubită mea pierdută prin ninsori
fii, dar
de-a pururi mîngiere Lunii,
menire plînsă
marginiilor humii,
uitînd albastrul vinovatei Flori!

Și-ascultă-în noapte-al trecerii descînt
spre pacea prundului
ce se cuvine.
Al Lunii ochi ningînd, fără de tine,
sub rătăcirii
petrecere-se-va cînt.

Calmă zidire

Pirguie-în viu, calmă zidire,
ziuă și somn,
urmă subțire...
Trece-te rar lumilor caste
ca sub ninsori
vino-ți s-a scote...
Marelui drum, din joase cride,
frunți colbului,
jocuri închide...
și-între scinteii viesparu-! sui
numai mirări
în stup ce nu e...

Sub perdeaua clipei

Veșted crîngul humei se întoarce.
Așteptării
zimții frunzei și
talmăcit-ou țihna nimănu,
firul,
ruptul,
ne-nădurate Parce

Cit mai umblă fără de cărare
vîntul urmei
tulburînd cel hat,
doar cenuse
sub pustii ne-abat
din chemarea toamnei sepulcrale.

Malcom numai păsări se strecoară,
albe lăncii
între norii mari;
sub perdeaua clipei
rari,
mai rari,
ne sint pașii
hăituiți spre seară...

Din departe corn de lună

Ce nădejdii
sub toamnă-ascunse
sombul tulbură prin frunze,
de-în poteci mai întîrzie
verde fraged,
sevă vie?...
Fum de plopi,
de-arțari,
de ruguri
fost-a pretutindeni muguri;
azi sub ramuri
rispirii
curmă malcom roata firii.
Din departe corn de lună
a cenușei iarbă-adună
și prin rarități
cîntul, vîntul...
Teamă am că necuvîntul
adumbri-va undă-în mine
și omiezile-mi
puține...
Întrebare sint și numai
trupului
întorcu-i huma-i...

Sub Arcașul

Nadă sieși ciutura coboară,
sub Arcașul,
în fîntină-odinc...
Din neunde păsări joc ne string
ogîndirii
faptului de seară...

Poate vîntul
țormi să ne cîntecască
între pietre linii osebînd...

Nenăscute,
ore,
alte, aprînd
lînguștur,
lîniștea cerească.

Tablou de Paul Gherasim

felix sima

Cînd trece spre munte

cînd trece spre munte un cal grămiu
pe calul acela cîndva vreau să fiu
el are în frunte un semn ca o stea
cu care tot țîrle cînd vrea îl și bea

acela e calul istoriei vechi
tot fluierul lumii îl cîntă-n urechi
el umblă prin sat așteptînd un haiduc
și noaptea rămîne în drum sub un nuc

pe șaua-i de aur doar luna se-oprește
cînd noaptea de toamnă din trupul ei crește
și timpul răspunde cu frunzele moi
la sampa bătrînă ce strînsărînd noi

în casele vechi aburite la geom
cînd stam lîngă sobă plîngeam și eram
acici la Posada de unde vă scriu
cînd trece spre munte un cal grămiu.

Semn de carte

nu se stînge darul pentru om
oricîi s-a-ar ascunde de departe
locuim printre pereți cu cărți
locuim printre coșerți de carte

viața o primim de la părinți
viață dăm copiilor de-acasă
cărți le-aducem deseori în dar
cartea vieții noastre e pe masă

zînic îi transcriem pagini noi
zînic îi mai rupem cîte-o foaie
scriem cu lumina pagini verzi sub cer
rupem cu lumină pagini lungi de ploaie

cînd plîcem pe plîsă către bătrînet
ne țîrezim spre seară ca din dulce vie
și simțim cum cerul anilor se-nchide
însă cartea vieții încă nu s-a-nchis

mîngiem nepoții ce-au crescut vîltare
întro-încăpere caldă sufletescă
și rămînem semne pentru cartea-aceea
care-au început-o singuri s-o citească,

Clipă

potcoavele de aur să-ți sară pe perete
(acesta fiind semnul, băiețe, căre lăte)
să fie seara seară să fie noaptea noaptea
să ne spălăm pe gînduri într-un ceou

din care steaua aspră a mea și-ți vîrstei
mele
mă prînde și mă rupe în colții de măsele
azi prînd o ploaie blîndă ieri m-a mușcat
un ger

și tremură pe munte silabele de fier
un ger

am sport și stînci de gresii și simburii
de gutui
să fie omul simplu satean în satul lui
să plece pe sub cetini cu negură și ploii
cu ceata lui de oi să umble prin trifoi

și țara să se cheme moșie părintescă
pe care să se-aprîndă amănarele cu ianșă
să aibă lapte-n țîte pentru copiii frumoși
și zmeul din poveste să aibă ochii scoși

potcoavele de aur să-ți sară pe perete
(acesta fiind semnul, băiețe, căre lăte)
opresc aici cuvîntul de a vorbi prea mult
deschid urechea dreaptă și frații mi-î ascult.

Sint brazii spre iarnă

sint brazii spre iarnă mai drepti și mai verzi
sub ei într-o țară nicînd nu te pierzi
cînd prînzii o cărare o urmă de lup
și urci de la deal către muntele stup

am arcul pe umăr săgețile-n el
și capul e bine-nvelit cu un miel
aștept să-l revăd pe Matei Basarab
în Amola vine pe-un cal (cel mai dalb)

în candelă ardă lumină de sîu
trăiește-ntr-un brad mal înalt duhul său
cărutele-n urmă cu umere de toamnă
sint pentru a lui și e Țărilor Doamnă

le urcă-n blîndețe le-asează în pod
să dea cite unul pe zi la un plod
ce uită de noapte de viață de moarte
cîntînd și scriînd în frumoasa lui carte

sint brazii spre iarnă mai drepti și mai verzi
cu ei într-o țară nicînd nu te pierzi
cînd prînzii o cărare o urmă de lup
cobori de la munte la dealul cu stupi.

Desen de Lumina Tudor

pavel peres

Pretutindeni

În preajma ta pămîntul e și marea
În dreptul meu doar focul, stăvilă,
Ascultă cum prin flăcări înlîmporea
Își lasă scrumul purpurii și-amar.

Rămîn o clipă-n înflorire merii
Atîc cit să-și aude rădăcina
Și totuși noi ne-am dăruit plăcerii
Și-am sta oșo cit dănuie lumina.

Dar ce-î oprit? Nimic nu e. Și-atunci
Primim și dăm mereu cite-o secundă
Soarele-i sus, dovezile-s adînci
Și viața noastră gesturi o îmîndă.

Ni-s vorbele cu mult mai înrudite
Ca la-nceput cînd nu știam mirarea,
Și-ntorși în ciclurile nesfîrșite
Vom locui pămîntul, focul, marea.

Corăbier

Să șteargă tot, să ferece obloane
Să nu rămînă urmă să-l trădeze
Pe cel avid de timp, în dialane
Cămăși de in ca să-l înveșmînteze.

Să-l pună-n gînd, în zborul cu ereții,
Cit se-nvîrtește-n axa lui pămîntul
Pe cel cu chipul larg al dimineții
Ca să-l priceapă-ncet, cu de-amîntul.

Să iscodească zarea și să cheme
La ochiul său, pe trepte de argilă,
Pe cel cuprîns și necuprîns de vreme
Înmugurînd în jăbrada șîndrii.

Prin el ne vom numi mereu ființă
Și grai și dor, al înfloririi gest,
Prin cel ce-i vieții-nțea locuînță
Fără de care, singuri, sintem rest.

Elegie

Vîntul era în așteptarea ploii
Cînd m-am întors, mai bîntuie pe-apropie
Lîngă tulpini ce-și pregăteau altăii
Că să-întorși cer în ei să poată-ncopa.

Atunci am auzit-o-ntia oară
Spunînd povești mai grele ca destinul
Și-aveam curaj să cred, să mi se pară
Că miera nu-i mai dulce ca pînului.

Un cînt răzbea prin crăpătură uși
Lovindu-se cu dor pe fiecare
Și vorbele zburau ca pescărușii
De sare pline-n grea desfășurare.

Avare ierni luceau într-o ogîndă
În centrul ei exact, mai jos de astru
Ca-n vreascuri un fascicul să aprîndă
Topitorii din sufletele noastre.

Asediere

Doream o culoare și niciodată
n-aș fi rămas zăvorit
În frunzuri se presimite prezența
unei ciocirii de argint.

Sparte cu fost vechile urne
altice aduse stau împrînte
precum viscoale fără friu
totuși păsările cîntă.

Printre foșnete lună secretul
zorii pătăți de cernelă
mina pribegă își scrie
pe lujerul neatins ascultarea.

Lunăca cerul ca leagănul
în care se dezlegește poezia
totul în jur este treaz
versurile se ivesc spice.

O culoare smulgîndu-se în adevăr
fragedă în amiază
o culoare fabuloasă singura
respirație a poetului.

O vîrstă fără asfințit
fără trădare la ora dimineții
cînd prin sînge se aude
lătratul unui cîine.

plastică

Dincoace de pragul abstracției

Rîndurile scrise acum aproape un deceniu în această revistă, în același colț de pagină (vezi „Luceafărul” din 9 octombrie 1976) despre sculpturile lui Ovidiu Maitec își păstrează în mare măsură actualitatea. Însistăm atunci a supra universului concret a viziunii integratoare a artistului pe care încercăm a o explica dintr-o perspectivă a tehnicii de prelucrare a materialului, a spațializării formei. Recenta expoziție de la Sala Dalles imi propune încă o reflecție pe marginea operii artistului, operă în care, cu trecerea timpului, nu s-au produs modificări de structură ci s-au îmbogățit doar straturile de semnificație prefigurare anterior. În trecut fie spus, sala Dalles mi se pare improprie pentru o expoziție de anvergură a lui Maitec: cele două „cutii volumetrice” conținînd expoziția sint supraddimensionate pe verticală și, în mod paradoxal, anulează iluzia de aspirație spre zborul planat, pe orizontală, la care îndeamnă multe din lucrările sale. Aceasta eroare de „programare” este corectă în defavoarea unui imaginii mai corecte asupra lucrărilor artistului ce s-ar fi cerut eventual expuse în sălile aerisite și cu o arhitectură mult mai ritimată ale Muzeului de Artă și Republicii, „Handicapul” de factură organizatorică s-ar putea să fie pînă la urmă și la urmă în favoarea

artistului deoarece vrînd-nevrînd trebuie să ne imaginăm aceste lucrări în spații pentru care au fost concepute: fie în antiladele de încăperi elegante proporționale unde sîr propun ca simboluri intercomunicante, fie pe pașjiți sau în mijlocul unei vegetații rezonînd cu intensă tăcîntate degajată de o materie redusă la forme esențiale. Mai greu de înfruntat este alt „handicap”: acela oferit criticilor de textul lui Mircea Eliade, pus în fruntea catalogului. Reiese din el că Maitec este „cel mai puternic urmaș spiritual” al lui Brăncuși. Afirmăția marelui savant trebuie privită cu oarecare circumspecție, fie și datorită motivului că nu numai pe planul istoriei artei românești ci și pe planul istoriei artei universale, moștenirea lui Brăncuși nu este încă limpede de definită. Ea se autoconstruiește, nu doar la București ci și în alte centre naționale și internaționale ale artei. Momentul sintezării experienței brăncușiene nu este însă departe. Un bilanț provizoriu se poate deja face și în cadrul său considerația lui Eliade — care impune, fără voie, dar totuși peremptoriu, un program critic — proiectează un fascicul de puternică lumină asupra unei din personalitățile de prim rang ale sculpturii contemporane. Dar, iată, nu am intrat încă în plin în subiectul însemnărilor noastre și

spațiul acestei rubrici este aproape pe sfîrșite. Să ne limităm la citeva considerății fugare în prelungirea celor din 1976.

Încercătura simbolică a sculpturilor lui Maitec este potențată gradat de recurența unor structuri armonice. Fără a se desprinde total de formele de inspirație zoomorfă sau antropomorfă, Maitec tinde spre o simplificare a lor ce le aduce în pragul abstracției. O abstracție care, prin multiplicarea unghiurilor de vedere, prin mobilitatea volumelor ce compun imaginea, prin circulația liberă a luminii în interiorul maselor perforate ordonate, este ea însăși subiect al metamorfozel vizuale. Lucrările lui Maitec, trimis, este adevărat, la o lume a miturilor, a arhetipurilor. Ele au însă acel coeficient de plasticitate care este atributul exclusiv al depășirii unei concepții artizanale asupra materialului prin prelucrări în stare a inscrie obiectul în zona de referință a unei civilizații mecanice. Simbolicitatea mitului la Maitec este alterată și remodelată de o concepție asupra formei marcată de un timp al tehnologiilor. Tehnica sa expresivă nu este deci aceea a artistului ce prin reevaluarea artizanatului se reintoarce la origini; ea este aceea a creatorului solicitat de o civilizație a imaginii în care primarul este timp interior, trăit, consumat în contemporaneitate. Zbaterea timpului în suprapunerea dimensiunilor sale obiective constituie componenta majoră a viziunii unui sculptor despre care, iată, iarăși, nu am reușit să-i oferim cititorului decît o imagine destul de parțială.

Grigore Arbore

Un spațiu original

În lumea modernă ce suferă de pe urma standardelor industrializării artistul găsește în vestimentația sa și în tapiserie un mod propriu, creator, de a umaniza ambianța. Astfel parafrazîndu-l pe Jan Lucak, pictor și decorator francez care spunea că „Perețele gol este începutul închisorii, îl trebuie acoperit”; desfășurarea unei tapiserii înseamnă un orizont. „Un orizont cald, dulce colorat, nemărginit...” putem afirma la rîndul nostru, că vestimentația poate și trebuie să devină un act cultural, un mod de a privi, de a ne privi dincolo de obișnuitele terme ale vieții cotidiene.

Asfel cu fiecare lucrare a Aurei Popescu descoperim un spațiu original, redat într-un registru cromatic bogat, în care simplitatea e dusă pînă la rafinament și în care rugozită și austeritatea mijloacelor de exprimare sint compensate de bogata imaginație a artistei. Lucrările sale imi amintesc de acele inefabile improptu-uri muzicale, declanșînd în privitor o stare lirică de tip romantic ce așează dincolo de aparențe semnele neliniștii și visării.

Paleta cromatică a artistei imi aminteste de o pădure întîmătată cînd culorile stînce de acum și-au pierdut vitalitatea și acuratețea sub patima brumelor și cețurilor septentrio-

derii vechi și combinații de dantele crează un dialog inedit în vestimentație, între funcționalitate și expresie artistică.

Artistă apelează adeseori la materiale și motive ce aparțin fondului arhaic al texturilor populare declanșînd o stare de fabulație de sorginte folclorică.

Rochiile albe amintind de veșmintele populare stilizate din pînă țărănească și cu dantele aplicate stau a lături de rochiile pamotute cu fir aurii, cu coloaje de extraforuri și pasmanterie care prin croială și linie cromatică amintesc la rîndul lor de rochiile vechi, de domnițe, cu într-un sigiliu al timpului în cerea fluzorie a modelor vestimentare.

Dantelele și broderiile vechi folosite în toate lucrările dar mai ales în serria rochiilor negre seamănă cu niște citate menite să accentueze prin contrast modernitatea celorlalte materiale și a liniei cromatice.

Pline de inefabil, de transparentă și mister, rochiile de voal vin să întregască paleta imaginăției artistei, un fel de ideogramă a nelinișțiilor sale.

Interesul artistei se îndreaptă adeseori spre obținerea unor armonii cromatice, a unor raporturi muzicale între forme bine ritmate și declanșatoare de energii spirituale, ce ne amintesc de lirismul cald din opera tătălii, pictorul Viorel Huși.

În aceste scurte zile de iarnă în care lumina capătă accente prerafailele sintem pregătii să receptăm universul Aurei Popescu cu care nu s-a oferit pentru o oră de elevată deten-tă în spațiul intim al galeriei de la Teatrul Foarte Mic.

Liliana Ursu

POSTA REDA CINE de Ion Gheorghe

IOSIF BERARU: Aceste două scurtături în-
trege: Nefhina: „Culeg din nedreptate / se-
mințe negre mari de păcate... / le ascund să /
le nintesc speranță... / m-e că / nu mai /
incoltesc... / Părăsit: „Părăsit m-ai... / codri
la ieșire / din somn / în cite / frunze / dorm... /
VIȘAN GABRIEL REMUS: Ziceți în scriso-
are: „Din aceste două poezii spre măcar ca una
să fie publicată, măcar într-un colț al revistei,
mădva, unde să mai rămână puțin loc, și nu
dorește neapărat în următorul număr... / vă
rog foarte, foarte mult să nu mă uitați de
această scrisoare și dacă este posibil să-mi
publicați una dintre poezii etc. De-ar fi:
„De-ar fi codrul împărat / de-ar fi cel călătorit
/ m-ăs supune / dinți / ca și unii căpâți /
mort de calea fericii / și răpit de ea iubirii... /
și tot așa ca nu-i vorba că nu avem loc
în revistă, dar mai bine le-ați aruncat din
revistă... /
PANTELIMON GEORGETA: Portretul meu
înramat, însă ajustat un pic... / La cea cl
duburilor / flori ofilite de respirația / otrăvita... /
/ Și portretul meu înramat / în joaca fără de
măsură / peste fruntea mea — / copila / de
foarte departe... /
ROBEA MIHAI DAN: „Ce simplă e viața,
o candelă mută / fosește nestinsă-n culoare /
sub cerul abstrahu mornită, tăcută / ucisă de
boare... / Numai locuri ca acestea. Cind vă lăsați
la vală, citiți poezie... /
DORINA NEGRU: „Umbra”, astfel scurtată:
„Eu rid, ea plînge. Eu cînt, ea tace / cu merz,
ca aieargă / această foră / ca unii căpâți /
„umbra mea”. Și acest vers din Kamura înrî-
ă: „Rumără frîntă de-o lacrimă... /
IOAN BIRIS: „Adineste-ți ca stejarul /
rădăcinile-n pămînt / ca să-ți poți înălța harul
precum el, prin crengi, avînt”. Așa să faceti.
ANTONIE JUREBIE: De dala aceasta nimic.
IACOB MARINEA: Iedere, astfel rețezală /
„Sădese țedera în desertul de zăpădă / și-o
cresc... / EA dorează un pod între noi / privi-
rile mele rostogolindu-se / din frunză-n frun-
ză: / ca un desințat în gura vrăjtoare / ca
vîntul prîntre stropii de valuri / ca suspînul
stelor / în înclătarea dintre nopțe și ză-
strîndu-se / Fir de nisip, fontă asfel, mă-
nănat: „Geometrii sălbatice a lucrurilor / li-a
ametit privirea / și-ai ales firul de nisip / zefi
ti-au întors ecoul gîndurilor / prin strigății
meu — la sârutul luminii”. Mai trimiteți.
MIIHAI VICOL: Imi spui: „Imi spui că as-

teptarea-lampa / aprinsă pentru mine / oftatul
piriului se prelinge / în ochii pestelui / amur-
gul se spală pînă la briu / lîngă abator... /
MIHAI CONSTANTIN VOICU: Paroxis-
m: „Mi-aduc aminte / cînd / radioul a adormit pe
scăun / în tramvai vremea și-a alăturat / și
de pîntel meu m-am văcut mola în exob... /
din cînd în cînd / conacul își mai sterge piclo-
rele / cu gîndurile mele”. Faceti haltere și alte
gimnastici.
DIANA MARCOVICI: Gîndul remuscării:
„Acum e prea tîrziu să mai repar / te-am în-
gelat în gînd / dar gama suna-vă fals / cit voi
cînta / te-am înscel / acum nu te mai merit /
mă uit la tine ca într-o oglindă / și mă desfac
în mii de bucățele... / Intenționez: „Pe umeri
— singurătatea și cerul, zencunichi mi sint drepi
/ aeșat pasul / mai sint de neclintit în iubire
/ vorbă aruncată dar dureroasă / vulnerabilă,
adăugată în tine / cu un transplant respins... /
Fără Luceafăr: „Sărută-mă, tu zeu, călău / zeu
nejustificat, zeu abstrahu / nici o patimă în
ochii tăi, nici / o dorință / sărută-mă / și în-
să-ți / înima în tronul tău / o clipă / privește-mă /
zeu cu inimă de gheață / ce încapi în somnul
meu / desfișurat de umbre, abstrahu / vino /
așu cum ești și nu poți da”. La revedere.
IOAN VOEVOD ENI: „Fascinată, căutarea
/ ce te-a subjugat ardent îi alimentează astăzi
/ izvorul din subconștient”. Așa deva la dum-
nevoastră acasă.
CRETU VASILE: Din Spus-a Ovidiu: „Iar
soarele vremelnic întii / la voi răsare / zvir-
lindu-se din mare în carul său de foc / voi și-
o țeti la răsăruca migrărilor / barbare / cu săbi
despărți-veti neazul de noroc”. Strofa aceasta
din atiea desuțitului. Citiți poezie bună.
MARIN FLORESCU: Din Scutierii: „La
umbra elipii scutierii dorm / visuri fierbinți de
mărire / cernind-se pe drumul vieții rădător
/ pe cîni ucisi de lănci în turnire. / Vegetala
o abure este blazată / trofocel / în exob... /
în vară / ridicînd din puberele lumii uor
/ mlasme de alcooluri prea tari în afară / Liche-
fiată lenă și stringe blind la sin / umită
schimbă-n funii iluzia ce doare / și răscolite
lin speranțele pe cînd / impudicele ore stau
totul să măsoare”. Cum credeți.
IOAN CERNAUȘI: Lacrimi de duh: „Salcia

scutură pufosii cirlani / peste un timp sîrac în
anulă clătura neagră de mult putrezită / lăasă
în urmă o soaptă vrăjită / plouă molcom tristii
zefiri / pe toba roasă de amintiri / și unduiesc
departe în casă / miil de vecernii în iarba mă-
lăasă / fosnind duios gîndul îl duce / la orizont
soare s-apuce” etc. Mai departe vetuște și
frivole.
MANUELA MIHAI: Aceste două versuri:
„Viata începe de la încheietura apei /... / cuvî-
tele sint solia unei păsări”. Trimiteți.
MUNTEANU ION: Acest Portret: „Mama
mea are ochii verzi / verdele blind de Bărgan
/ verdele panșelor / de porumb / cînd boaba
măsteste de lapte / și-și duice la copil / Mama
mea are părul de aur / aur curat vegetal / aur
de Bărgan / în care cîntă în zori / ciocirila /
/ Pe mine m-a născut cîmpoia / cîmpoia cu nume
de sîntă, / Maria”.

JULIAN CARAGEA: Aceste două fără titlu:
„Își asternau frunze de nuc în mistăină / se
lei acundiau / bufon... / Cîntă trunzi / cerul
pășete în ape / vie limpezirea de abstrahu /
cîteau din tomuri negre groase / de spaima
măcii cînd i-a fost născut / morții în spate
le-asuda cămașa / a zburat o pasăre înfășurată
în propriul ei schelet? / Am încredere în tine,
fără bufon / dar veni, azur, dauiră / mîș
în ineca / rideau / vinul din ris fugat... / Omul
avea pe umeri o cetate / ridea și cărmizile
frunți-i se surpau / violentă simtea, neuitb /
dar ce cetate se mindrea. / Speriat ca o piată
năpădită de / foi de varză, dar / fără cumpăra-
tori și tîlhar / tîndu-și fruntea sus / a trecut
pînă la apus / dinți galbeni / i-au ros didul /
oamenii nu l-au înropat deoarece / știu ei
taina ascunsă în cărămizi?” Mai trimiteți.
ROSAURA AISE: Cenușa: „Pe geamul soart
al unei zile / un fir subțire de cenușă... / cerul
înundat / cu fulgii cenușii / coboară pe munte
și pe flori / pe ape și pe fluturi / Bietul soare
plutește / el însuși într-o / mare de cenușă /
Curînd eu însuși / sint cenușă... /
ROMIȚA ROMULUS VALER: „Născut din
stîncă, din crăpătura adîncă / picur stropi reci,
curati, fără de poruncă”. Atita tot din Doina
izvorului, atita tot din tate.
VICTOR STĂBU: Călată: Din Panfara a
plecat: „Cu un acord final fanfara a plecat / în
toamna care din conaci soldați de lemn cio-
ploa / tristetea, ca o flămură de gînd întunecat
/ la git cu o esarță cenușe se lega”. În rest
treceți de la alături la pian, sau la violoncel,
viola sau instrumente, dar mai cu seamă dac-
tografiată.
GHEORGHE COANDĂ: Vedeti-vă de mate-
matice dumneavoastră poate că la cifre să
aveți chemare, căci la litera ba.
DUMITRU LUCIAN DENISCHTEU: Peisaj
de bucurie: „Cîntați voi privighetori / și voi
cîntozii în cor! / Mierle, pitipalai și cuc /
voi, canari și rîndunici! / Cîntați păsările
mi! / Și voi flori și voi copii / din zori și pînă

MARIN MĂRZA

Incertitudine

Culorile de aer din inima mea
prin care viața, minuscul planor
înfruntă adierea celui mai aprins
trandafir și soare
și nu numai acestea
zilele lovindu-se unele de altele
prin oasele mele
cu zgornit de pahare sparte
înfruntînd de pe amam
înfrumescimea soarelui
și nopțile cu dinții de aur
semnele acelea de pe pieptul meu
care cit-au creat mult-zile negre
(și amintesc!) nu s-au șters,
pefir printre acestea nisip
oare acesteia sint munții
(însoțita-l epidermă-i învelea)
care pluteau în aer
afințati de pinzele pajanjenesti
ale extazului? Iubire.

Transparentă

De la o vreme iubire
totul se subție și dispare
din preajma mea,
pînă și pereții casei albi
încep să iacă galur
de-a rîu pînă de viștețuri.
Degeaba încerc să astup gaurile
să îngroz cu var și ciment
peretele se subție continuu
obiectele se fopesc unele în altele
ca în minile unor
ochii mei delușese
soarele încercă pe ușa
care nu s-a deschis niciodată,
iubire.

Erotică

Pe fiecare acoperiș al orașului
sînt instalate
caplatoare erotice
din orice direcție
cînd vei veni iubire
camerele vor străluci
de plăcere și noaptea
bărbații vor fugi de lucru
ca în minile unor
vor deschide ferestrele mai înții
să nu piară sufocați
de erinii sîntorți
aspru înțorții.

Privire activă

Între mine și oglindă
trăscăd vesele arcul electric
ce se formează ori de cite ori
încerc să contemplem ceea ce vîd.
Ochi vulturoșe roții
deasupra propriilor lumini
deșteind-o / bind apa
chiar din simburii cruzi —
numai să împiedice
eu, cit încă sensul
nu-și locuiesc sensul
să împiedice închiderea mea
în sfericele flori de păpăie.

De deasupra

Fiecare săgeată
lansată cu arcul meu
impinge prin aer în virtul ei
cite o literă
o, dacă al privi de sus:
trupul meu legat de săgeți
cătore spațiul patimii pure
și puțin mai jos
o turnăie grabită
să-și scrie-n cub
urșul urșului.

REMOMORĂRI

pluș / ascuță tristetea.” Vedeti la **Antologie**
precum urmează: **Incertitudini, Transparentă,**
Privire activă, De deasupra, Erotică, și cu asta
la mîr mar!
ION MIRCEA ȘELARU: Aceste versuri din-
tre toate: „Chipul tatei frumos adumbrit / de
Luceafărul dimineții”. Precum și: „Cu prinosul
de iubire și visare / raza soarelui etern răsare”.

Energiile națiunii

Urmare din pag. 1

noi, să intronizeze în tară un simțămînt puternic
și durabil de emulatic patriotică, de lucrare
conștientă în folosul patriei. Credem cu tarie
într-o idee românească, nu ne dezicem o clipă
de opțiunile noastre istorice, sintem uniți în
fata greutăților incerte pe care le mai întâmpî-
nam, ne este uncoară greu, foarte greu, dar
dăm înapoi pentru simplul motiv că o tară ca
a noastră are o singură sansă: să creadă în des-
tinul ei, lar acest destin înseamnă muncă, în-
seamnă iubire, înseamnă unitate de neclintit.
Astăzi, mai exact de două decenii încoace, avem
cîrmă revoluționară de a privi realitatea istorică
în fată, de a dezbate în public cele mai
complicate probleme ale civilizației materiale și
spirituale, pentru că numai de la recunoașterea
deschisă a situației reale și a posibilităților
poate începe progresul. Noul plan cincinal
care l-am început în momentul istoric al exis-
tenței noastre — va, asigură intrarea României
într-o etapă nouă de dezvoltare, trecerea sa de
la stadiul de tară în curs de dezvoltare la acela
de țară-școală dezvoltată. Diferența nu va fi,
desigur, numai de termen, în primul rînd, în
substanță. Programul partidului este cunoscut
tuturor, dar el va avea viabilitate, „sub specie

acternității” numai printr-o muncă temeinică,
prin stimularea puterii geniale de creativitate a
poporului, prin cumpătarea consumurilor, prin
optimizarea tuturor sectoarelor de activitate.
În Mesajul de Anul Nou pe care întiiu gospo-
dar al țării, președintele Nicolae Ceaușescu, l-a
adresat națiunii, sint formulate o serie de im-
portante, care impozitează și clarifică programul
nostru de lucru: „Va trebui să ridicăm la un
nivel superior cultura și arta, să asigurăm lar-
girea continuă a orizontului de cunoștințe ale
oamenilor muncii, să intensificăm activitatea
politică-educativă în formarea a școlii noi, cu
o conștiință și morală înaltă”, Condiții există,
sunt patrie freemăt în drapеле, unelele ne
asteaptă. Epoca în care am intrat își pregătește
la parametri specifici și cu proporțiile de ri-
goare, o posibilă „Getica”, un posibil „Lucea-
făr”, o posibilă „Coloană a înfrîntului”. Ele
vor suna și vor arăta altfel, bineînțeles, dar de
venit trebuie să vină, pentru că geniul național
trebuie să-și explice în formele sale etern
românești și, deșit urtare, cu respirație uni-
versală. Ele, ca anul 1988 și, după aceea care vor
veni după el, să-și aducă în primu rînd Pașca
pentru că dacă va exista Pașca, roadele ei su-
preme nu vor înfriza să se arate.

CONFABULE

Cel mai frumos mi s-a părut a fi la Xien

veche capitală de imperiu
între celelalte
nu prea departe de acest oraș cu străzile
lungi și paralele
ca străzile americane însă
cu mii de ani înaintea lor după un plan
al unui împărat arhitect
s-a dezvoltat o armată — armata de lă-
peste șase mii de oșteni înarmați
mădușile tăcuți pe sub pămînt
fără să ucidă pe nimeni
în cel mai pașnic război posibil
cu timpul.

Julian Neacșu

REMOMORĂRI

Singur în Mongolia (XV)

Cu o seară înainte de sărbătorirea Zilei
Naționale a Mongoliei, era, dacă nu
mă înșel, pe zece luni anul trecut, un
singur român în Mongolia. Singur în
viețile la o recepție guvernamentală. Urma să
mîntin în hotelul hotelului la opt fără un sterc.
Am fost punctual, ca de obicei iar Anatol Ște-
pania a înfrizit cînd mîntu, ca de obicei. Nu
dădusem nici un răspuns la invitația care, cu
oanice reprezentanță a sexului slab, mai avea de
adauga, probabil, cite ceva la tinuta vestimen-
tării. Apărură ațetați și usor iritați. Dînsa cu
un aer de cochetărie juvenilia, iar Toia, (cum îl
alintu consortaia) încrunțat și sobru. A soos din
buzunar invitația cu chemare aură și mi-a comu-
nicat că eu sint reprezentat în sala numărul unu.
Mi-am căutat invitația și i-am comunicat cu
regret ca eu sint reprezentat în sala numărul doi.
Ghidul, cu ochisorii lui oblici, m-a consolat
scoțându-mă să o simțim festinată. Pînă la
urmi, fiecare să acolo unde e mai puțină lume
și mai multe delicatose...
Am ajuns cu masina în citeva minute și după
simpla prezentare a invitației pătrunserăm în
niste saloane puternic luminate. De unde, mai
buzunar invitația cu chemare aură și mi-a comu-
nicat că eu sint reprezentat în sala numărul unu.
Mi-am căutat invitația și i-am comunicat cu
regret ca eu sint reprezentat în sala numărul doi.
Ghidul, cu ochisorii lui oblici, m-a consolat
scoțându-mă să o simțim festinată. Pînă la
urmi, fiecare să acolo unde e mai puțină lume
și mai multe delicatose...
Am ajuns cu masina în citeva minute și după
simpla prezentare a invitației pătrunserăm în
niste saloane puternic luminate. De unde, mai
buzunar invitația cu chemare aură și mi-a comu-
nicat că eu sint reprezentat în sala numărul unu.
Mi-am căutat invitația și i-am comunicat cu
regret ca eu sint reprezentat în sala numărul doi.
Ghidul, cu ochisorii lui oblici, m-a consolat
scoțându-mă să o simțim festinată. Pînă la
urmi, fiecare să acolo unde e mai puțină lume
și mai multe delicatose...
Am ajuns cu masina în citeva minute și după
simpla prezentare a invitației pătrunserăm în
niste saloane puternic luminate. De unde, mai
buzunar invitația cu chemare aură și mi-a comu-
nicat că eu sint reprezentat în sala numărul unu.
Mi-am căutat invitația și i-am comunicat cu
regret ca eu sint reprezentat în sala numărul doi.
Ghidul, cu ochisorii lui oblici, m-a consolat
scoțându-mă să o simțim festinată. Pînă la
urmi, fiecare să acolo unde e mai puțină lume
și mai multe delicatose...
Am ajuns cu masina în citeva minute și după
simpla prezentare a invitației pătrunserăm în
niste saloane puternic luminate. De unde, mai
buzunar invitația cu chemare aură și mi-a comu-
nicat că eu sint reprezentat în sala numărul unu.
Mi-am căutat invitația și i-am comunicat cu
regret ca eu sint reprezentat în sala numărul doi.
Ghidul, cu ochisorii lui oblici, m-a consolat
scoțându-mă să o simțim festinată. Pînă la
urmi, fiecare să acolo unde e mai puțină lume
și mai multe delicatose...
Am ajuns cu masina în citeva minute și după
simpla prezentare a invitației pătrunserăm în
niste saloane puternic luminate. De unde, mai
buzunar invitația cu chemare aură și mi-a comu-
nicat că eu sint reprezentat în sala numărul unu.
Mi-am căutat invitația și i-am comunicat cu
regret ca eu sint reprezentat în sala numărul doi.
Ghidul, cu ochisorii lui oblici, m-a consolat
scoțându-mă să o simțim festinată. Pînă la
urmi, fiecare să acolo unde e mai puțină lume
și mai multe delicatose...
Am ajuns cu masina în citeva minute și după
simpla prezentare a invitației pătrunserăm în
niste saloane puternic luminate. De unde, mai
buzunar invitația cu chemare aură și mi-a comu-
nicat că eu sint reprezentat în sala numărul unu.
Mi-am căutat invitația și i-am comunicat cu
regret ca eu sint reprezentat în sala numărul doi.
Ghidul, cu ochisorii lui oblici, m-a consolat
scoțându-mă să o simțim festinată. Pînă la
urmi, fiecare să acolo unde e mai puțină lume
și mai multe delicatose...
Am ajuns cu masina în citeva minute și după
simpla prezentare a invitației pătrunserăm în
niste saloane puternic luminate. De unde, mai
buzunar invitația cu chemare aură și mi-a comu-
nicat că eu sint reprezentat în sala numărul unu.
Mi-am căutat invitația și i-am comunicat cu
regret ca eu sint reprezentat în sala numărul doi.
Ghidul, cu ochisorii lui oblici, m-a consolat
scoțându-mă să o simțim festinată. Pînă la
urmi, fiecare să acolo unde e mai puțină lume
și mai multe delicatose...
Am ajuns cu masina în citeva minute și după
simpla prezentare a invitației pătrunserăm în
niste saloane puternic luminate. De unde, mai
buzunar invitația cu chemare aură și mi-a comu-
nicat că eu sint reprezentat în sala numărul unu.
Mi-am căutat invitația și i-am comunicat cu
regret ca eu sint reprezentat în sala numărul doi.
Ghidul, cu ochisorii lui oblici, m-a consolat
scoțându-mă să o simțim festinată. Pînă la
urmi, fiecare să acolo unde e mai puțină lume
și mai multe delicatose...
Am ajuns cu masina în citeva minute și după
simpla prezentare a invitației pătrunserăm în
niste saloane puternic luminate. De unde, mai
buzunar invitația cu chemare aură și mi-a comu-
nicat că eu sint reprezentat în sala numărul unu.
Mi-am căutat invitația și i-am comunicat cu
regret ca eu sint reprezentat în sala numărul doi.
Ghidul, cu ochisorii lui oblici, m-a consolat
scoțându-mă să o simțim festinată. Pînă la
urmi, fiecare să acolo unde e mai puțină lume
și mai multe delicatose...
Am ajuns cu masina în citeva minute și după
simpla prezentare a invitației pătrunserăm în
niste saloane puternic luminate. De unde, mai
buzunar invitația cu chemare aură și mi-a comu-
nicat că eu sint reprezentat în sala numărul unu.
Mi-am căutat invitația și i-am comunicat cu
regret ca eu sint reprezentat în sala numărul doi.
Ghidul, cu ochisorii lui oblici, m-a consolat
scoțându-mă să o simțim festinată. Pînă la
urmi, fiecare să acolo unde e mai puțină lume
și mai multe delicatose...
Am ajuns cu masina în citeva minute și după
simpla prezentare a invitației pătrunserăm în
niste saloane puternic luminate. De unde, mai
buzunar invitația cu chemare aură și mi-a comu-
nicat că eu sint reprezentat în sala numărul unu.
Mi-am căutat invitația și i-am comunicat cu
regret ca eu sint reprezentat în sala numărul doi.
Ghidul, cu ochisorii lui oblici, m-a consolat
scoțându-mă să o simțim festinată. Pînă la
urmi, fiecare să acolo unde e mai puțină lume
și mai multe delicatose...
Am ajuns cu masina în citeva minute și după
simpla prezentare a invitației pătrunserăm în
niste saloane puternic luminate. De unde, mai
buzunar invitația cu chemare aură și mi-a comu-
nicat că eu sint reprezentat în sala numărul unu.
Mi-am căutat invitația și i-am comunicat cu
regret ca eu sint reprezentat în sala numărul doi.
Ghidul, cu ochisorii lui oblici, m-a consolat
scoțându-mă să o simțim festinată. Pînă la
urmi, fiecare să acolo unde e mai puțină lume
și mai multe delicatose...
Am ajuns cu masina în citeva minute și după
simpla prezentare a invitației pătrunserăm în
niste saloane puternic luminate. De unde, mai
buzunar invitația cu chemare aură și mi-a comu-
nicat că eu sint reprezentat în sala numărul unu.
Mi-am căutat invitația și i-am comunicat cu
regret ca eu sint reprezentat în sala numărul doi.
Ghidul, cu ochisorii lui oblici, m-a consolat
scoțându-mă să o simțim festinată. Pînă la
urmi, fiecare să acolo unde e mai puțină lume
și mai multe delicatose...
Am ajuns cu masina în citeva minute și după
simpla prezentare a invitației pătrunserăm în
niste saloane puternic luminate. De unde, mai
buzunar invitația cu chemare aură și mi-a comu-
nicat că eu sint reprezentat în sala numărul unu.
Mi-am căutat invitația și i-am comunicat cu
regret ca eu sint reprezentat în sala numărul doi.
Ghidul, cu ochisorii lui oblici, m-a consolat
scoțându-mă să o simțim festinată. Pînă la
urmi, fiecare să acolo unde e mai puțină lume
și mai multe delicatose...
Am ajuns cu masina în citeva minute și după
simpla prezentare a invitației pătrunserăm în
niste saloane puternic luminate. De unde, mai
buzunar invitația cu chemare aură și mi-a comu-
nicat că eu sint reprezentat în sala numărul unu.
Mi-am căutat invitația și i-am comunicat cu
regret ca eu sint reprezentat în sala numărul doi.
Ghidul, cu ochisorii lui oblici, m-a consolat
scoțându-mă să o simțim festinată. Pînă la
urmi, fiecare să acolo unde e mai puțină lume
și mai multe delicatose...
Am ajuns cu masina în citeva minute și după
simpla prezentare a invitației pătrunserăm în
niste saloane puternic luminate. De unde, mai
buzunar invitația cu chemare aură și mi-a comu-
nicat că eu sint reprezentat în sala numărul unu.
Mi-am căutat invitația și i-am comunicat cu
regret ca eu sint reprezentat în sala numărul doi.
Ghidul, cu ochisorii lui oblici, m-a consolat
scoțându-mă să o simțim festinată. Pînă la
urmi, fiecare să acolo unde e mai puțină lume
și mai multe delicatose...
Am ajuns cu masina în citeva minute și după
simpla prezentare a invitației pătrunserăm în
niste saloane puternic luminate. De unde, mai
buzunar invitația cu chemare aură și mi-a comu-
nicat că eu sint reprezentat în sala numărul unu.
Mi-am căutat invitația și i-am comunicat cu
regret ca eu sint reprezentat în sala numărul doi.
Ghidul, cu ochisorii lui oblici, m-a consolat
scoțându-mă să o simțim festinată. Pînă la
urmi, fiecare să acolo unde e mai puțină lume
și mai multe delicatose...
Am ajuns cu masina în citeva minute și după
simpla prezentare a invitației pătrunserăm în
niste saloane puternic luminate. De unde, mai
buzunar invitația cu chemare aură și mi-a comu-
nicat că eu sint reprezentat în sala numărul unu.
Mi-am căutat invitația și i-am comunicat cu
regret ca eu sint reprezentat în sala numărul doi.
Ghidul, cu ochisorii lui oblici, m-a consolat
scoțându-mă să o simțim festinată. Pînă la
urmi, fiecare să acolo unde e mai puțină lume
și mai multe delicatose...
Am ajuns cu masina în citeva minute și după
simpla prezentare a invitației pătrunserăm în
niste saloane puternic luminate. De unde, mai
buzunar invitația cu chemare aură și mi-a comu-
nicat că eu sint reprezentat în sala numărul unu.
Mi-am căutat invitația și i-am comunicat cu
regret ca eu sint reprezentat în sala numărul doi.
Ghidul, cu ochisorii lui oblici, m-a consolat
scoțându-mă să o simțim festinată. Pînă la
urmi, fiecare să acolo unde e mai puțină lume
și mai multe delicatose...
Am ajuns cu masina în citeva minute și după
simpla prezentare a invitației pătrunserăm în
niste saloane puternic luminate. De unde, mai
buzunar invitația cu chemare aură și mi-a comu-
nicat că eu sint reprezentat în sala numărul unu.
Mi-am căutat invitația și i-am comunicat cu
regret ca eu sint reprezentat în sala numărul doi.
Ghidul, cu ochisorii lui oblici, m-a consolat
scoțându-mă să o simțim festinată. Pînă la
urmi, fiecare să acolo unde e mai puțină lume
și mai multe delicatose...
Am ajuns cu masina în citeva minute și după
simpla prezentare a invitației pătrunserăm în
niste saloane puternic luminate. De unde, mai
buzunar invitația cu chemare aură și mi-a comu-
nicat că eu sint reprezentat în sala numărul unu.
Mi-am căutat invitația și i-am comunicat cu
regret ca eu sint reprezentat în sala numărul doi.
Ghidul, cu ochisorii lui oblici, m-a consolat
scoțându-mă să o simțim festinată. Pînă la
urmi, fiecare să acolo unde e mai puțină lume
și mai multe delicatose...
Am ajuns cu masina în citeva minute și după
simpla prezentare a invitației pătrunserăm în
niste saloane puternic luminate. De unde, mai
buzunar invitația cu chemare aură și mi-a comu-
nicat că eu sint reprezentat în sala numărul unu.
Mi-am căutat invitația și i-am comunicat cu
regret ca eu sint reprezentat în sala numărul doi.
Ghidul, cu ochisorii lui oblici, m-a consolat
scoțându-mă să o simțim festinată. Pînă la
urmi, fiecare să acolo unde e mai puțină lume
și mai multe delicatose...
Am ajuns cu masina în citeva minute și după
simpla prezentare a invitației pătrunserăm în
niste saloane puternic luminate. De unde, mai
buzunar invitația cu chemare aură și mi-a comu-
nicat că eu sint reprezentat în sala numărul unu.
Mi-am căutat invitația și i-am comunicat cu
regret ca eu sint reprezentat în sala numărul doi.
Ghidul, cu ochisorii lui oblici, m-a consolat
scoțându-mă să o simțim festinată. Pînă la
urmi, fiecare să acolo unde e mai puțină lume
și mai multe delicatose...
Am ajuns cu masina în citeva minute și după
simpla prezentare a invitației pătrunserăm în
niste saloane puternic luminate. De unde, mai
buzunar invitația cu chemare aură și mi-a comu-
nicat că eu sint reprezentat în sala numărul unu.
Mi-am căutat invitația și i-am comunicat cu
regret ca eu sint reprezentat în sala numărul doi.
Ghidul, cu ochisorii lui oblici, m-a consolat
scoțându-mă să o simțim festinată. Pînă la
urmi, fiecare să acolo unde e mai puțină lume
și mai multe delicatose...
Am ajuns cu masina în citeva minute și după
simpla prezentare a invitației pătrunserăm în
niste saloane puternic luminate. De unde, mai
buzunar invitația cu chemare aură și mi-a comu-
nicat că eu sint reprezentat în sala numărul unu.
Mi-am căutat invitația și i-am comunicat cu
regret ca eu sint reprezentat în sala numărul doi.
Ghidul, cu ochisorii lui oblici, m-a consolat
scoțându-mă să o simțim festinată. Pînă la
urmi, fiecare să acolo unde e mai puțină lume
și mai multe delicatose...
Am ajuns cu masina în citeva minute și după
simpla prezentare a invitației pătrunserăm în
niste saloane puternic luminate. De unde, mai
buzunar invitația cu chemare aură și mi-a comu-
nicat că eu sint reprezentat în sala numărul unu.
Mi-am căutat invitația și i-am comunicat cu
regret ca eu sint reprezentat în sala numărul doi.
Ghidul, cu ochisorii lui oblici, m-a consolat
scoțându-mă să o simțim festinată. Pînă la
urmi, fiecare să acolo unde e mai puțină lume
și mai multe delicatose...
Am ajuns cu masina în citeva minute și după
simpla prezentare a invitației pătrunserăm în
niste saloane puternic luminate. De unde, mai
buzunar invitația cu chemare aură și mi-a comu-
nicat că eu sint reprezentat în sala numărul unu.
Mi-am căutat invitația și i-am comunicat cu
regret ca eu sint reprezentat în sala numărul doi.
Ghidul, cu ochisorii lui oblici, m-a consolat
scoțându-mă să o simțim festinată. Pînă la
urmi, fiecare să acolo unde e mai puțină lume
și mai multe delicatose...
Am ajuns cu masina în citeva minute și după
simpla prezentare a invitației pătrunserăm în
niste saloane puternic luminate. De unde, mai
buzunar invitația cu chemare aură și mi-a comu-
nicat că eu sint reprezentat în sala numărul unu.
Mi-am căutat invitația și i-am comunicat cu
regret ca eu sint reprezentat în sala numărul doi.
Ghidul, cu ochisorii lui oblici, m-a consolat
scoțându-mă să o simțim festinată. Pînă la
urmi, fiecare să acolo unde e mai puțină lume
și mai multe delicatose...
Am ajuns cu masina în citeva minute și după
simpla prezentare a invitației pătrunserăm în
niste saloane puternic luminate. De unde, mai
buzunar invitația cu chemare aură și mi-a comu-
nicat că eu sint reprezentat în sala numărul unu.
Mi-am căutat invitația și i-am comunicat cu
regret ca eu sint reprezentat în sala numărul doi.
Ghidul, cu ochisorii lui oblici, m-a consolat
scoțându-mă să o simțim festinată. Pînă la
urmi, fiecare să acolo unde e mai puțină lume
și mai multe delicatose...
Am ajuns cu masina în citeva minute și după
simpla prezentare a invitației pătrunserăm în
niste saloane puternic luminate. De unde, mai
buzunar invitația cu chemare aură și mi-a comu-
nicat că eu sint reprezentat în sala numărul unu.
Mi-am căutat invitația și i-am comunicat cu
regret ca eu sint reprezentat în sala numărul doi.
Ghidul, cu ochisorii lui oblici, m-a consolat
scoțându-mă să o simțim festinată. Pînă la
urmi, fiecare să acolo unde e mai puțină lume
și mai multe delicatose...
Am ajuns cu masina în citeva minute și după
simpla prezentare a invitației pătrunserăm în
niste saloane puternic luminate. De unde, mai
buzunar invitația cu chemare aură și mi-a comu-
nicat că eu sint reprezentat în sala numărul unu.
Mi-am căutat invitația și i-am comunicat cu
regret ca eu sint reprezentat în sala numărul doi.
Ghidul, cu ochisorii lui oblici, m-a consolat
scoțându-mă să o simțim festinată. Pînă la
urmi, fiecare să acolo unde e mai puțină lume
și mai multe delicatose...
Am ajuns cu masina în citeva minute și după
simpla prezentare a invitației pătrunserăm în
niste saloane puternic luminate. De unde, mai
buzunar invitația cu chemare aură și mi-a comu-
nicat că eu sint reprezentat în sala numărul unu.
Mi-am căutat invitația și i-am comunicat cu
regret ca eu sint reprezentat în sala numărul doi.
Ghidul, cu ochisorii lui oblici, m-a consolat
scoțându-mă să o simțim festinată. Pînă la
urmi, fiecare să acolo unde e mai puțină lume
și mai multe delicatose...
Am ajuns cu masina în citeva minute și după
simpla prezentare a invitației pătrunserăm în
niste saloane puternic luminate. De unde, mai
buzunar invitația cu chemare aură și mi-a comu-
nicat că eu sint reprezentat în sala numărul unu.
Mi-am căutat invitația și i-am comunicat cu
regret ca eu sint reprezentat în sala numărul doi.
Ghidul, cu ochisorii lui oblici, m-a consolat
scoțându-mă să o simțim festinată. Pînă la
urmi, fiecare să acolo unde e mai puțină lume
și mai multe delicatose...
Am ajuns cu masina în citeva minute și după
simpla prezentare a invitației pătrunserăm în
niste saloane puternic luminate. De unde, mai
buzunar invitația cu chemare aură și mi-a comu-
nicat că eu sint reprezentat în sala numărul unu.
Mi-am căutat invitația și i-am comunicat cu

LITERATURA TARILOR SOCIALISTE

NGUYEN DINH THI

R. S. VIETNAM

Am cunoscut in primavara anului care a trecut, cu prilejul unei cnsfatuiri internationale de literatura ruzduta la Praga...

Sanziana Pop

O bucurie, o tristete...

O bucurie, o tristete sa le pastrezi in tine viata toata...

De departe, mai departe...

De departe, mai departe privirea ni se pierde-n tarim albastru fara de hotare...

Isi desfasoara norii de seara...

Isi desfasoara norii de seara-n sus voalul cu orice clipa mai incandescent...

Pe plaja calatorului aduna-n brat surcele...

Pe plaja calatorului aduna-n brat surcele si linga stinca, sade si isi aprinde foc...

Se-nvineteste zarea si soarele se-ascunde...

Se-nvineteste zarea si soarele se-ascunde iar marea prinde sur corul...

Pe plaja: Intra alina tot mai se-nalta fum...

Pe plaja: Intra alina tot mai se-nalta fum si-un panon de jar mai arde usor...

Frunze rosi

Noi te-am recunoscut pe munti, in vint, cind frunze rosi izbucneau, pe rind...

Scara de siirsit de an

In seara care-ncheie anul se pierde iarna-n peste pamintul inghetat...

Eu te salut, o, preafrumosa!

Eu te salut, o, preafrumosa! Si-ni prims cu multe treburi...

De cealalta parte-a zarii o silueta...

De cealalta parte-a zarii o silueta, apare si dispare-n zbor ciudat...

Pe buze nu-si poate invinga sursul cind...

Pe buze nu-si poate invinga sursul cind si-aratii seara pe ceruri chipul siderat...

Iar seara tot mai mult coboara...

Iar seara tot mai mult coboara si vintul misca norii-n zare...

si larna isi dilata ochii pustii...

si larna isi dilata ochii pustii si inelati de ceata cind tot pamintul inverzește si aurul ceres...

si-n aură trandafirul o pierde ne-nfloreste-n...

si-n aură trandafirul o pierde ne-nfloreste-n fati la o cabana de pe-o stinca a muntelui, cu frizare...

In romanește de Alexandru Andrișoiu

Cerul e martor de cind este cer,

Cerul e martor de cind este cer, iar pamintul pamint...

Umărul apasind, ceafa apasindu-se...

Umărul apasind, ceafa apasindu-se scobit O foame pamintie in solul dur adoma destinului...

Cerul e martor de cind este cer,

Cerul e martor de cind este cer, iar pamintul pamint: Ulul dintofdeasuna a friat inimile de pormubila...

Cerul e martor de cind este cer,

Cerul e martor de cind este cer, iar pamintul pamint: Anii cu mestesugul lor au fesus Singe, saracie, orori; nimic nu se schimbă...

In romanește de Dumitru M. Ion

REVISTA STRAINA

O ANTOLOGIE puțin obișnuită realizează Robert Delieu pentru editura „Duculot”, 500 de poeme despre viața cotidiană...

O POETA LA PRIMA CARTE, bucurându-se de un succes indiscutabil, este Anne Portugal, autoarea volumului Comoditatea unei banchete...

SCRITORUL TUNISIAN SLAHEDDIN BHIRI a făcut o mică senzație în presa occidentală prin publicarea romanului său, Palestina, la editura „Jean-Marie Bouchain”...

CEL DE AL DOILEA „DURRELL”, fratele cunoscutului autor al Cvarletului Alexandria, Gerald, desigur un profesionist și un critic în care posedă un prestigiu cu nimic inferior celui literar al lui Lawrence...

SCRITORUL ITALIAN Leonardo Sciascia este și un jurnalist foarte activ. Două volume recente reunesc o parte din activitatea sa culturală...

UN AUTOR CIUDAT, care a scris în engleză și a fost cunoscut mai ales datorită publicității făcute prin mediile literare franceze, este Enel. Bun cunosător al tradițiilor...

Aurel-Dragoș Munteanu

Poeți din R.S.S. Ucraineană

PETRO PEREBEINIS

Examenul

Examinatorul m-a întrebat: In care imperiu Soarele nu apune Niciodată?

Nume impuşcat

El a rămas de unul singur. Si a stat demn și drept Pină la ultima suflare. In zorii zilei...

IVAN DRACI

Pana

Pana, scalpelul meu de foc, Cruntul meu făcător de rele, Zimică chemare-a unui loc...

Noi doi, ca doi doctori temerari, Operăm de-o vreme-acele zile Care-n jocuri de cuvinte mari Capu-si pierd de tot si-ajung fosile.

Zilele, precum se știe, sint Si laconice și neplăcute Si se sparg ca oala de pămint Si mocnesc prin locuri neștiute.

Zboară-ntruna sau intruna fug, Să rodească nu vor niciodată, Se ascund pe fundu-unui amurg, Deochial de cer și lumea toată.

Sint gheboase sau cu băstăruți, Colorate sau neocolorate, Sint fâpturi sau nu pot fi fâpturi Si pot să trădeze chiar pe-un frate.

Pana, tu imi esti destin și scop Si-om străbate lumea împreună Pină două erui din lemn de ploap Ne vor spune numai: NOAPTE BUNA !!!

Spinoza

Băieții învățați și răzinvățați Tobă de carte și dădora de vise S-au așezat în jurul tranzistorului Iar cărbușii zumzăie deasupra vișniilor Infloriți.

Băieții învățați și răzinvățați Prind cărbușii Si după ce infig în trupul lor cte un paj Le dau drumul spre Galaxii

Miroase a fum miroase a lacrimi Risul efișie poalele fetelor Vacile ridu cu sughițuri Intri-o vitrină de pe Hreșciatek *)

Si zboară rachelele Si zboară cărbușii plinși Si pirașcă stelilor Pe băieții cu tranzistorul alb

Natura se compune din nenumerate atribute Si fiecare in felul lui e desăvârșit Spuse Spinoza și a zburat spre ceruri Cu un paj infipt drept in inimă *) Bulevardul central al orașului Kiev.

MIHAILO TKACI

Trei surori

Cind casei părintești „LA REVEDERE” — am spus Si am plecat să-mi caut fericierea, Pe toate drumurile lumii m-au condus: Nădejdea și Credința și Iubirea. Si prima soră-a spus: „Eu la necaz îți sint Si stelnic bun și mamă și salvarea. Tu fără mine vei fi nimeni pe pămint Si-n brațe te va ține disperarea.”

Cintă cocoși

Cintă-n zori cocoși. Si țărani spun: Va fi vreme bună, Va fi anul bun. Cintă cocoși cintă pe al casei prag Mama zice: vine musafirlor drag. Cintă cocoși cintă mama scoțesea Că din somnu-i toată lumea se trezește, Pleacă stelele din case la plimbare Si deschide cîte-o poartă fieceare. Cintă-n zori cocoși. Si nu cer măcar un ban Pentru cîntecul lor cîntec an de an. Cintă-n zori cocoși... Parcă vor să spună: Va fi larăși ziua. Va fi vreme bună.

DMETRO PAVLECIKO

Federico Garcia Lorca

La marginea Granadel aurite Garcia sta cu fața-n sus culcaca, Privirile-n aur și-a înecat Ca-n marea de lumină și ispite. In larbă singele f s-a aprins Si-orbeste a un foc de canonadă. Căți masecati se-nghesuie să-l vadă Si mișună ca șerpii dinadins. Aecasta-l lecuita însusire: Să-mpuși ca pe un cline omul viu, Să duci poetul mort la nemurire!

Acel cartuș nu se va stinșe — știu i — Si-a poeziei vesnică memorie L-a nemurir pe marea ei tîu.

Pămîntu-i alb și tremură ca pinza-n zare, Sub geam stă vintul — un scripcar-calic slufi. De tine încă, dragă, răd deloc nu-mi pare, — Imi pare rău de sufletu-mi mereu minit. Nu-e egoist! Să dau și inima-s in stare, Sub geam scripcar stă nu dirdile de frig Si zinic singele imi vârs in lamburi rare Si mă împac cu soarta-mi grea, la cer nu scrig. Pot oameni-năzli cu inima-mi trădată? Să caut vorbe bune-n ea voi cuteza? Se vede o-am pierdut ideea-mi luminată, Dar ea in suflet rana-mi va cicatriza. — Ceva mai vesel cîntă-mi vîntule-scripcare! In chem de-afară-n casa-mi caldă pe netot, Si deodată văd in zarea fără zare Cum verdele acoperă pămîntul tot.

In romanește de Ștefan Teaciu

SPORT

Punct și de la capăt...

La București ploaie, la Braila ninge. Vreme de spart buturugi. Ce să mai zicem? După ce-au înghițit găbenușii somnului intins pe primele patru zile ale anului, fotbalisții s-au intors in marea lor de aur, la cluburi și la echipe. In curind vor urea in munți ca să scuture kilogramele adunate de-a lungul sărbătorilor și să lepede mahmureala pe care noi civilii o risipim cu bors de potroace, țuică fiartă, vin rubiniu. Ne ar fi stat bine tuturor să-i vedem urcînd pe largile platurii mexicane, dar Mirocea Lucescu, mina lui de lemn, și ideile lui cu care nu poți înnoada un căpăstru din păr de capră, ne-au rupt cior-lanele roșii. Oricît de frumoasă e lumea in luna iunie, cînd se coace griul și ard cîrșele in livadă, mie mi se va părea urită știind că nu sintem acolo unde ne-ar fi stat bine, la Guadaluajara. Am văzut (de ce nu o-or fi astimpărind?) o ceată de lingusitori și-nvîrșiti care umblă să ne-ademenescă la ideea că nu Lucescu poartă vina eșecurilor noastre, ci numai ghi-nionul. Adică piatra rea ne poartă simbetele. Sîcur că dracul își vîră coada unde nu le aștep și că omului sărăc i se mărește murei date-n paște, tocmai cînd se află in sfînta biserică, dar să nu spinzurăm adevărul într-o nuia de salcie, că ne cade botovanul de sare in cap și nu rupe piciorul ăla cu care împingem minciuna, fără rușine, in pragul gămăniilor cumsecade. Eu am spus răscoal și repet că minunea

Fănuș Neagu

Balcanice

TAHSIN SARACI

Buzele tale, sărbătoare a rozelor

Un verde evadat din primăvară Te fecundează in mine. Soare de aur scintilează pe dinții tăi De-o nepereche albeașă. Buzele tale, adevărată sărbătoare a rozelor Atunci cînd sărută. Chiar și piatra tresare, chiar și apucul de hna In fața feminității tale de jar. In sufletul meu ești un foc ce trosnește Intri-o noapte goală din Kars.

REPERE

Traducerile...

Problemele comunicării in lumea de azi sint cele mai acute, iar unii gînditori au crezut chiar că răul secolului vine din faptul că nu am reușit să asigurăm unificarea imaginilor mentale intr-un limbaj comun, care să ne facă să depășim stările dispu-te conceptuale, atti de usor transformabile in conflicte armate. Intr-un asemenea context, traduce-riile joacă un rol fundamental, iar intelegerea mecanică a unui idiom străin poate avea consecințe teribile. Nici posibilitatea unor erori de sens nu trebuie subestimată, iar amploarea greselilor trebuie măsurată prin consecințe, mai mult decît prin imprejurările adeseori banale in care s-au produs. Un istoric american, John Tolland, afirmă că originea conflictului din Pacific se află într-o gresală de traducere care a trecut neobservată cu ocazia negocierilor într-o problemă regională. In 1935 sau 1936, dacă îmi aduc bine aminte, Vîlvătușii care au aprins întreaga lume au fost iscate, desigur, de un foc mult mai mare, dar nu este mai puțin adevărat că un cărbune a mornit și din obosela unui translator sau din nepriceperea lui. Pe un alt plan, într-o lume ideologizată ca aceea de azi, este important să cunoaștem operele marilor gînditori și filozofi in lumina lor, adevărată, ceea ce este aproape imposibil fără studierea aprofundată a originalului, și nici atunci nu e ușor. Mă gîndesc, de pildă, la dicționarele consacrate diferitelor autori greci, atti de contradictorii u-noori. Un intelectual cu preocupări adinci și editor de tinută imi măturăse odată că este preocupat de multă vreme de traducerea exactă a termenului pe care îl folosește Marx pentru ceea ce noi numim in mod obișnuit „instabilitate”. Cuvîntul german sugerează conotații foarte nuanțate. Conceptul intră in circulație și își creează mai apoi un continut propriu, pe baza sensurilor din limba de adopție. Acelaș este frumusețea adeseori stranie a unor echivalențe literare, desti efectul poate fi mai puțin plăcut din punct de vedere social. Cuvîntele trăiesc și ele pe plan istoric, alungîndu-se și office sensurile in timp. M-a fascinat pur și simplu in urmă cu mai mult ani lectura unui eseu al gînditorului marxist de la Cluj, Bretter Gy-

orgy, unde se demonștră că Lenin se referea la presă in cunoscutul său articol despre literatura de partid. Sarcinile directe, configurate intr-un text destul de simplu aveau in vedere zărele anșiate intr-un conflict necrutător de clasă, in prima linie a unui război ideologic, așa cum era inteles atunci, cînd nu prea era timp de reflecție estetică, cu politica țaristă și cu întregul regim opresiv pe cap. Cu fraza sa acută și viguroasă, Lenin incrimina și zărele unor scriitori, admîrîndu-le însă opera. Cuvîntul gînditorului marxist trebuie inteles in accepția să determinată, evi-dînt extinderea mecanică a sensurilor. Iar poezii se plîng că opera lor este intraducibilă... Nu știu decît este riguros adevărat, dar mie mi se pare că poezia străină este cea mai prezenta în planurile editoriale și in paginile marilor publicisți din lume. Kevafis apare astăzi mai des in englește decît in grecește, in traduceri excepționale, iar Elegiile Neridice ale Annei Ahmatova imi revin și azi in memorie in splendida echivalență a Lizei Tucker, publicată de o revistă americană. Aceste traduceri nu erau însă nici literare, și nici literale, in sensul strict al cuvîntului. Insoțite de note ample, conțineau adevărate parafraze menite să sugereze profunzimea de sensuri a originalului, ceea care nu se găsește in dicțio-narele. Cunoașterea implicată in asemenea traduceri este mai adîncă decît ne putem închipui, ea conduce la comunicarea acces definită de Jaspera cînd spunea că poti in anumite condiții să-l determini pe interlocutor să te înțeleagă mai bine, prin autocunoaștere, că în nivelul acestui propriu său adevăr. Așa se face că Martin Booth, un poet și romancier cu reputație de critic intratabil, atunci cînd vorbește de monumentalitatea stilului lui Ted Hughes, de amploarea și solemnitatea poeziei sale, se referă la poezia est-europeană (cu cred că are in vedere mai ales poezia românească). Martin Booth nu cunoaște nici o limbă din Est, dar traduceriile l-au făcut să înțeleagă valoarea unui fenomen artistic dintre cele mai importante in lumea de azi.

Aurel-Dragoș Munteanu

Luceafărul

Revistă editată de UNIUNEA SCRITORILOR din REPUBLICA SOCIALISTA ROMÂNIA

Redactor șef: Nicolae Dan Frunteală, Mihai Ungheanu (redactor-șef adjuncți), Gheorghe Suciu (secretar responsabil de redacție)

REDACȚIA: București, Piața Școlii nr. 1, tel. 17 32 09 ADMINISTRAȚIA: Calea Victoriei nr. 115, tel. 80 74 08 Tiparul executat la: COMBINATUL POLIGRAFIC CASA ȘCINTEII